

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, GRUODIS — DECEMBER 6, 1980

Nr. 285

Alma Mater Nr. 4

Vilniaus universiteto 400 metų renginiai

J. Kalnaitis
(Tešiny)

Iškilmingas minėjimas
operos teatre

Apie jį daug buvo rašoma tarybinėje spaudoje, todėl nesikartosime. Bet yra keletas detalių, kurių nereikėtų nutylėti. Pirmiausia, kad Maskvos universitetas iškilmingai pasitvėrė rektorius, o tik prorektorius, kai teikė si atvykti net TSRS Mokslų akademijos prezidentas ir TSRS Aukštojo ir specialaus mokslo ministeris. Kreipiamas dėmesys ne dėl to, kad pageidavome rektorius... Ne čia esmė. Bet prorektorius atvykimas sukėlė pagristus svarstymus, teisingiau įtarinėjimus, ypač po to, kai minėtas prorektorius, prisiklausęs dalyvių kalbų apie Vilniaus universiteto senumą, neiškentė ir ėmė "neužsi leisti" lietuviams, žadėdamas švęsti ir Maskvos universiteto... 225 metų jubiliejų...

Sunku, labai sunku buvo susitvarkyti Maskvos universiteto atstovui, kad Lietuva, kuriai "visais amžiais nešė kultūrą didysis rytų kaimynas", jau turėjo universitetą, kai tuo tarpu apie aukštąją mokyklą Rusijoje ne galvota...

Antra detalė: koktu buvo klausytis, kai buvo dėkojama... vagiui. Mat, kai kas iš medicinos fakulteto pavogtų eksponatų buvo su gražinta. Bet tuo metu daugelio akys krypo į prezidiume sėdintį akademijos prezidentą Aleksandrą, kurio buvo prašoma tarpininkauti, kad Vilniaus universitetui būtų sugrąžintos caro okupacinės valdžios pagrobtos vertingos knygos.

Prezidentas sėdėjo ramus. Ir nė vienu žodžiu neužsiminė apie jam rašytą laišką, nors čia pat sėdėjo ir vienas laiško autorių — Vilniaus universiteto rektorius akademikas J. Kubilius.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Nikaragvos atstovai

Priimdami audiencijoje du Nikaragvos valdžios atstovus, poiežius Jonas Paulius II-sis išreiškė savo palankumą ir pagarbą Nikaragvos tautai, iškeldamas jos kilnius krikščioniškas tradicijas. Atkreipęs dėmesį į tai, jog Nikaragvoje šiuo metu siekiama pakelti žmonių gyvenimo lygį, ypač atsižvelgiant į neturtingųjų poreikius, popiežius Jonas Paulius II-sis pažymėjo, jog Bažnyčia skatina ir remia visas pastangas, kuromis ugdoma pagarba žmogui ir jo orumui ir kuriama visuomenės pažanga, pilnai atsižvelgiant tiek į kiekvieno žmogaus žemiškus poreikius, tiek į jo antgamtinį pašaukimą.

Klauzūros seserys

Pagal naujausius statistinius duomenis, šiuo metu visame pasaulyje yra apie 63 tūkstančiai klauzūros seserų vienuolių, gyvenančių 2.650-je vienuolynų. Daugiausia klauzūros seserų yra Europoje, vien Ispanijoje gyvena trečdalis jų bendro skaičiaus. Po to seka Šiaurės Amerika, kur yra apie 15 tūkstančių klauzūros seserų vienuolių, Azija su daugiau negu dviem tūkstančiais.

Dehonių kongresas

Šiomis dienomis Romoje įvyko Švč. Jėzus Sirdies vienuolių misijonierių kongregacijos generalinė asamblėja, kurioje dalyvavo apie 800 šios vienuolynų narių iš 14-os įvairių pasaulio kraštų. Asamblėjoje buvo svarstomos aktualios šios kongregacijos problemos, ypač kiek jos liečia misijinę veiklą ir jos išplėtimo galimybes. Kongregacija pastaruoju metu yra įsteigusi naujokynus misijonieriams ruošti Indonezijoje, Pietų Afrikoje, Kamerūne ir kai kuriuose Lotynų Amerikos kraštuose. Švč. Jėzus Sirdies kongregacija šiuo metu turi apie 2.700 narių. Ją įsteigė prieš šimtą metų prancūzas kunigas Jean Leon Dehon, todėl šios kongregacijos nariai yra vadinami vienuoliais dehonių.

Katekizacijos svarba

Popiežius Jonas Paulius II-sis specialiu laišku kreipėsi į Vengrijos vyskopus, pabrėždamas

nepamainomą katekizacijos svarbą Bažnyčios misijoje. Ne tik jaunimo, bet ir suaugusiųjų religinio auklėjimas, pažymi laiške Popiežius, yra pirmaeilis Bažnyčios uždavinys. Kiekvienas žmogus, kiekviename savo gyvenimo tarpsnyje, rašo Popiežius, turi turėti galimybę pažinti religinę tikrovę. Katekizacija yra ypač svarbi dabartiniais sunkiais laikais, kai žmogus apima baimės ir netikrumo jausmas, matant, kad geriausi žmogaus atsitikimai išslysta jam iš rankų ir atsisklaido prieš jį patį.

Turizmo reikšmė

Pasaulinės Turizmo Dienos proga Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli pasitvėrė laiške Popiežiškios komisijos emigrantų ir turistų sielovados pirmininkui kardinolui Baggio. Valstybės sekretorius laiške iškelia turizmo reikšmę moraliniu ir dvasiniu atžvilgiu. Turizmas, rašo kardinolas, suartina žmones, padeda jiems geriau vienas kitą pažinti, tarpusavyje pabendrauti. Keleiviams suteikia progą pasidžiaugti gamtos grožiu, nuskaidinti dvasią, o tuo pačiu priartina žmogų prie Dievo. Turizmo pagalba yra gilinamas žmonių tarpusavio susipratimas, kuris veda į santarvę ir taiką.

Audiencijos

Popiežius Jonas Paulius II-sis audiencijoje priėmė šešis Brazilijos vyskopus, atvykusius į Vatikaną su oficialiu "ad limina" vizitu. Atskiroje audiencijoje Popiežius taip pat priėmė žmonių pagalbos organizacijos Caritas skyrusių Lenkijoje trisdešimt vadovų. Vadovaujant Popiežiui Jonui Pauliui II-ajam, Siksto kopyččioje, Vatikane, įvyko gedulingos pamaldos už šiais metais mirusius kardinolus — Berlyno arkivyskupą Bengsch ir Vatikano sekretoriatą santykiams su nekrikščionimis primininką italų kardinolą Pignedoli.

— Kinijos spauda paskelbė, jog teisiamoji „keturių gaujų“ nario Zhangho žmona pareiškė nenorinti su tuo „išdaviku“ turėti jokių reikalų.

Pekino teismė į kaltintojo klausimus atsakinėja buvusio Kinijos diktatoriaus našlė Jiang Qing. Ji kaltinama savo politinių priešių persekiojimu, "kultūrinės revoliucijos" organizavimu ir sąmokslu pagrobti Kinijos valdžią.

Žudynės Salvadore

Nušautos amerikietės vienuolės

Salvadoras. — Lapkričio 27 d. Salvadore buvo pagrobti ir nužudyti šeši kairiųjų, revoliucinių grupių vadai, bandę surasti bendrą programą 18-kai atskirų organizacijų, kurios neseniai sutvėrė koaliciją. Demokratinių Revoliucinių Fronta. Koalicijos vadus, kartu su 20 kitų susirinkimo dalyvių, pagrobė apie 200 gerai ginkluotų civilių, įsiveržusių į Salvadora miesto jėgų užimtus gimnazijos patalpas, vos trys kvartalai nuo JAV ambasados.

Ketvirtadienį buvo rasti keturi amerikiečių, dingusių antradienį, kūnai. Trys moterys vienuolės misionierės iš Maryknoll vienuolyno ir viena savanorė socialinė darbuotoja buvo užpultos užmiestyje važiuojant autobusu. Kas jas nužudė, dar nežinoma. Per paskutinius penkerius metus smurto veiksmuose žuvo apie 25.000 salvadoriečių. Nuvėrus ilgąmetį krašto diktatorių Romero, valdžią paėmė nuosai karininkų ir civilių chunta, kuri greit išėjo prieš ir kairėje ir dešinėje. Salvadore buvo pradėtos nuosai ekonominės reformos, nacionalizuoti valstybės bankai, užimota praversti žemės reforma, išdalinti didžiulius dvarus bežemiams. Tas sukėlė chuntai stambiųjų žemvaldžių opoziciją. Komunistinės organizacijos, parčios reikalavusios panašią reformą, irgi išėjo prieš vyriausybę, kuri pradėjo tuos reikalavimus vykdyti, nes tuo būdu buvo sumažintas masių nepasitenkinimas centrine valdžia ir ėmė mažėti komunistų įtaka, nežūrint agitatorių iš Kubos ir Nikaragvos pastangų.

Sešių vadų netekimas sudavė dar vieną svarbų smūgį revoliucijos šalininkams. Žuvusieji buvo Europos rinkos parama Italijai

Europos rinkos parama Italijai

Neapolis. — Specialūs policijos daliniai Italijoje patruliuoja žemės drejbėjimo nuslaustas vietas. Suimta apie 30 italų "mafijos" narių, kurie bando perimti šalpos darbus, grobia užsienio šalių atsiųstą maistą, vaistus, drabužius. Italijos vyriausybė planuoja paskelbti kai kuriose vietose karo stovį.

Europos Rinkos vadovybė paskelbė, kad Italija gaus apie 1.4 bil. dol. šalpos darbus, sugriautų kaimų atstatymui.

— Gynybos departamentas paskelbė, kad už 10 d. pradės skristi transporto lėktuvai į Jordaną, kuris anksčiau yra pirkęs: 100 M-60 tankų, aštuonis lėktuvus, 187 šarvuotus, nemažai patrankų ir prieštankinių pabūklų.

— Sirijos informacijos ministeris Ahmed Iskander pareiškė spaudai, jog Jordanas priėmė Sirijos reikalavimus ir Sirija atitrauks kariuomenę nuo Jordano sienos.

— Šiandien Britanijos princas Čarlis baigia vizitą Indijoje, kur viešėjo 13 dienų. Kai kur, bitų sosto įpėdinį sutiko demonstracijos, nedraugiški šūktai. Princas išvyksta į Nepalį.

— Trečiadienio naktį Koelne įvyko didelis sprogdymas, padaręs nuostolius apie pusę milijono dolerių. Sprogo branduolinių tyrimų laboratorija.

— Kongresas prie lėšų įstatymo pridėjo papildymą, kuris draudžia teisingumo departamentui kelti bylas prieš miestus, kurie nevežioja vaikų į tolimas mokyklas integracijos tikslais. Prezidentas Carteris pareiškė vetuotą šį papildymą, nors tai ir nutrauktų lėšas, apie 9.1 bil. dol.

Didėja Irano viltys laimėti

Teheranas. — Irano prezidentas Bani Sadras pareiškė, kad karas su Iraku jėgo į antrąją dalį, kuri baigsis Irano pergale. Užsienio korespondentai tvirtina, kad karas labai suvienijo iraniečius. Dar liko dideli skirtumai tarp islamo dvasiškų, fanatikų, kurie bando viską pagriebti ir savo rankas, ir pasauliečių, liberalų, kurie siekia modernios valstybės, be mūly ir ajatolų kišimosi. Šios varžytinės dar vyksta, tačiau Irako užpuolimas labai pakėlė kariuomenės morale.

Irako arabai, kurie priklauso musulmonų šijitų sektai, vadovaujami ajatolos Khomeino, pradėjo išgirsti ajatolos raginimą streikuoti, vykdyti sabotažą, išieiti ir atvirą kovą prieš socialistą prezidentą Husseina. Net fronte šią savaitę sukilo vieno Irako bataliono kareiviai, nuginklavo savo vadus, o tris aukščesnius karininkus pakorė ant patrankų vamzdžių. Tai padarė, irakiečiai perbėgė į Irano pozicijas ir prisijungė prie savo "brolių šijitų".

Irano vyriausybė paskelbė, kad karo veiksmuose iraniečiai neteko daug pastatų ir vienas milijono

TRUMPAI

— Gynybos departamentas paskelbė, kad už 10 d. pradės skristi transporto lėktuvai į Jordaną, kuris anksčiau yra pirkęs: 100 M-60 tankų, aštuonis lėktuvus, 187 šarvuotus, nemažai patrankų ir prieštankinių pabūklų.

— Sirijos informacijos ministeris Ahmed Iskander pareiškė spaudai, jog Jordanas priėmė Sirijos reikalavimus ir Sirija atitrauks kariuomenę nuo Jordano sienos.

— Šiandien Britanijos princas Čarlis baigia vizitą Indijoje, kur viešėjo 13 dienų. Kai kur, bitų sosto įpėdinį sutiko demonstracijos, nedraugiški šūktai. Princas išvyksta į Nepalį.

— Trečiadienio naktį Koelne įvyko didelis sprogdymas, padaręs nuostolius apie pusę milijono dolerių. Sprogo branduolinių tyrimų laboratorija.

— Kongresas prie lėšų įstatymo pridėjo papildymą, kuris draudžia teisingumo departamentui kelti bylas prieš miestus, kurie nevežioja vaikų į tolimas mokyklas integracijos tikslais. Prezidentas Carteris pareiškė vetuotą šį papildymą, nors tai ir nutrauktų lėšas, apie 9.1 bil. dol.

Portugalų premjeras žuvo nelaimėje

Lisabona. — Portugalijos premjeras Francisco Sa Carneiro žuvo privatus lėktuvo nelaimėje. Kartu su juo žuvo gynybos ministeris Adelino Amaro da Costa su žmona ir patarėjas Antonio Gualveis su žmona. Užsimušė abu lėktuvo pilotai ir premjero artima draugė, knygų leidėja Snu Abecassis, gimusi Švedijoje. Ši nelaimė įvyko trys dienos prieš prezidento rinkimus Jie skrido į kampanijos mitingą. Sakoma, vos pakilęs, lėktuvas užkliuvo už elektros laidų.

Portugalijos užsienio reikalų ministeris, einas ir vicepremjero pareigas, tuoj suaukė kabineto posėdį. Žuvęs premjeras vadovavo dešinė — centro partijų koalicijai. Jis kovavo prieš prezidento Antonio Ramalho Eanes perrinkimą, nes prezidentas yra kairysis, remiamas socialistų ir komunistų.

— Chicago lenkų kelių biuro vedėja Anna Rutkowska pripažino, kad amerikiečių kelinė ir Lenkiją sumažėjo 80 nuof.

Lenkija apsupta rusų divizijų

Ar bus išvengta sovietų invazijos?

Washingtonas. — Naujai išrinkto prezidento Reagano patarėjas užsienio reikalams Richard Allen pareiškė CBS žinių tarnybai, kad Amerika ar jos sąjungininkai nesigriebs karinių veiksmų, jei sovietai užimtų Lenkiją. Korespondento pakartotinai klausiamas, jis pasakė: "Aš negalvočiau, kad tai įvyktų".

Dabartinio prezidento nacionalinio saugumo patarėjas Zbigniew Brzezinski pareiškė, jog vyriausybė nemano, kad sovietų invazija įvyks tuoj pat ar kad ji neišvengiama.

Valstybės sekretorius Edmund Muskie pasakė savo kalboje Kansas universitete, kad padėtis Lenkijoje labai jautri. Yra aišku, kad sovietai nelabai nori pradėti karinę intervenciją Lenkijoje. Jie puikiai supranta, kad lenkai lengvai nepasiduos, Lenkijos okupacija nebus lengva.

Kitas naujojo prezidento Ronald Reagano patarėjas Edwin Meese įspėjo Maskvos vadus nemanyti, kad šiuo vyriausybės perdavimo laikotarpiu Amerika bus silpna, neveikli. Rusai turėtų suprasti, kad prezidentas Carteris yra pilnoje užsienio reikalų kontrole, valdo toliau visą vyriausybės aparatą, o mes jį pilnai remiame, pasakė Meese.

Varšuvoje kalbą pasakė aukštas komunistų partijos pareigūnas Josef Klasa, propagandos ir informacijos direktorius. Jis pamerė Vakaruose skleidžiamas žinias apie sovietų pasirengimus intervencijai. Jis pasakė esąs tikras, kad sovietai visai neketina kisti į Lenkijos reikalus. Klasa įspėjo, kad jeigu tautai ir valstybei kiltų rimta grėsmė, tada Lenkijos komunistų partija turėtų pareigą ieškoti paramos, gelbstint ją nuo tragedijos. Tuo atveju partija prašytų artimųjų kaimynų pagalbos.

Ketvirtadienį 39 metų lenkas Andrej Perda, grąšindamas granatą, kuri vėliau pasirodė esąs vaikiškas žaislas, privertė keleivį lėktuvą, skridusį iš Zielona Gora į Varšuvą, pasukti į Vakarų ir nusileisti Vakarų Berlyno Tem-

Varšuva paneigia invazijos grėsmę

Varšuva. — Lenkijos vyriausybės informacijos direktorius J. Klasa pareiškė spaudai, jog prie Lenkijos sienų vyksta Varšuvos pakto kariuomenės judėjimas, tačiau tai esąs normalus reiškinys. Klasa paaiškino, jog komunistų partijos centro komiteto pareiškime minimas "tautos likimas" neličia kokios galimos invazijos, bet čia kalbama apie užsitiesusią ekonominę ir politinę krizę.

Lenkų žinių agentūra PAP kaltina Vakarų spaudos agentūras, kurios kariuomenės manevrus ir perkilnojumus tuoj rīša su kažkokia invazija. Agentūra sako, kad Vakarų valdžios einančios taip toli, kad net sulaikančios ekonominę paramą dėl galimų invazijų. Kai kurie užsienio politikai aiškina, jog intervencija gali pagrobti lenkams teikiamas paskolas, todėl jos sustabdomos.

— Chicago lenkų kelių biuro vedėja Anna Rutkowska pripažino, kad amerikiečių kelinė ir Lenkiją sumažėjo 80 nuof.

pelhofo aerodrome. Lėktuve buvo 25 keleiviai. Vokiečių policija oro piratą suėmė, o kiti keleiviai ir keturių igula grįžo į Lenkiją.

Lenkijoje daug kalbama apie komunistų partijos politbiuro keitimus. Sakoma, kad išmesti ke turi nariai buvo "vanagai", kovoje prieš naujas darbininkų profesines sąjungas. Naujieji nariai esą Giereko priešai, jau anksčiau kritavę Lenkijos ekonominę politiką, kuri per daug įsiskolinusi užsienio bankams. "Liberalais" laikomi ir penki nariai kandidatai į politbiurą. Tarp jų yra Tadeusz Fiszbach, buvęs Gdanskio vaivadijos pirminis sekretorius, seniai skatinęs įvairias reformas, anksčiau pastebėjus darbininkų nervinimą. Jis savo kalbose pasisako už visuomenės "pluralizmą", kuris buvęs ir partijos kūrėjo Lenino principas.

Buvęs partijos vadas Gierekas toliau kritikuojamas. Jis ne tik prarado vadovaujančią vietą partijos politbiure, bet buvo pašalintas iš valstybės tarnybos ir iš seimo. Dabar jis liko tik paprastas partijos narys.

Brzezinskis bando raminti Maskvą

Washingtonas. — Prezidento patarėjas Brzezinskis turėjo priešpiečius su žurnalistais. Jis, klausinėjamas apie padėtį Lenkijoje, pasakė, kad nė vienas Vakaruose nenori pakeisti dabartinių tarptautinių susitarimų, grąšinti valstybių saugumui. Visi, kam rūpi Lenkija, supranta, kad egzistuoja tam tikra istorinė ir geografinė realybė. Brzezinskis išreiškė viltį, kad visos grupės ir Lenkijoje ir už jos sienų laikysis nuosaukumo, susivaldymo ir ieškos kompromisų. Šis jo pareiškimas laikomas Maskvos raminiu, kad ji nesigriebtų jėgos.

"Pravda" puola Carterio patarėją

Maskva. — "Tass" žinių agentūra paskelbė straipsnį, kuris išspausdintas ir "Pravdoje". Straipsnyje kaltinama prezidento patarėjas Zbigniew Brzezinski, kuris kurstęs Washingtono besilankančius lenkus mokslininkus stiprinti opoziciją komunistams ir didinti vyriausybės spaudimą. Brzezinskis ir kiti amerikiečiai raginę lenkų opoziciją išnaudoti Lenkijoje atsiradusią anarchiją ir sustiprinti opozicijos jėgas.

Atsiliepdamas į šį straipsnį, Nacionalinio saugumo tarnybos spaudos sekretorius Alfred Friendly paskambino Tass Washingtono biurui ir paneigė Pravdoje spausdintą straipsnį. Biuras atsisakė, kad jis turįs visas šio pasikalbėjimo smulkmenas ir dalyvių pavardes.

KALENDORIUS

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Aselė, Tolutis, Tautė.

Gruodžio 7 d.: Ambrozijus, Serwa, Daugardas, Vėtra.

Gruodžio 8 d.: Sofronijus, Eksuperija, Kaunis, Gedenė.

Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, gali lieti, temperatūra dieną 50 l., naktį 35 l.

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

„ATEITIES“ JUBILIEJINIS KONGRESAS IR KĄ SU JUO DARYTI

Ateitininkų taryba savo pasitarime lapkričio 15 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, nutarė, kad ateitininkų sąjūdžiui reikšmingo žurnalo *Ateities* sukaktyviniais 1981 metais (70 metų nuo pirmojo numerio atspausdinimo) būtų rengiamas *Ateities* jubiliejinis kongresas. Darbo šventės savaitgalį, rugsėjo 4-6 d., Čikagoje. Tuoj pat buvo sudarytas kongreso rengimo komisijos branduolys, užsakytos patalpos.

Rengėjams netrukus teks spręsti apie kongreso pobūdį ir programą. Kol dar galutinai tai neapspręsta, norisi (1) viešai sugestijonuoti, kokio pobūdžio kongresą šiuo metu būtų rengti, (2) šiomis sugestijomis sukelti susidomėjimą pačiu kongresu ir (3) sulaukti daugiausiai svarstymų bei siūlymų, kuriais rengimo komisija galėtų pasinaudoti, galutinai sudarydama kongreso programą.

Paskutinis kongresas – manifestacinis

Visi aptarė ir vertino IX Ateitininkų kongresą, įvykusių Clevelande 1976 m. lapkričio 23–26 d., kaip didelę ateitininkų manifestaciją. Ne tuščia, bet prasminga manifestacija. Kaip tokia ji turėjo tam tikrą įtaką ir pačiai ateitininkų veiklai.

Ateitininkų pokongresinei veiklai turėjo įtakos ir prieškongresinė konferencija, ir paties kongreso trejopa idėjinė programa su krikščioniško atsinaujinimo, kultūros bei okupuotos Lietuvos rezistencijos temomis. Nors šios temos vieni ar kitaip buvo taikomos ateitininkų dmesiai, jų pristatymo būdas (paskaitos, simpoziumas) nebuvo tiksliai pritaikytas ateitininkų tolimesnės veiklos gairėms nustatyti. Po tų temų pateikimo pačiame kongrese buvo pasigesta diskusijų (St. Barzdukas, *Ateitis*, 1977, 9–10 nr., 323–325, 331 psl.); pagaliau net ne visos temos susilaukė kongreso nutarimų (K. Trimakas, *Ateitis*, nr. 9-10, 290 psl.). Be to, kai kas iš to kongreso tikėjosi plataus masto ateitininkų veiklos pagerinimo, bet tos viltys neišsipildė (V. Nakaitė, *Ateitis*, 1978, 4 nr., 133 psl.). Buvo siūlomos pokongresinės diskusijos, tačiau, nors tos kongreso paskaitos, kurias tik buvo galima gauti iš kalbėtojų, buvo *Ateityje* atspausdintos, neteko patirti, kad atskiri viešai jautūs svarstymai ar pritaikė veiklai (tik *Ateities* puslapiuose gausenį atsiliepimų susilaukė K. Trimako dėl laiko stokos kongrese neskaityta simpoziumo kalba).

Nežiūrint to, ateitininkų veikloje pastebimas dėmesys okupuotai Lietuvai ir iš dalies atsinaujinimui. Tik negalima įrodyti, kad tai yra to kongreso tiesioginė pasekmė. Taip pat nėra aišku, ar kongresas tikrai pagyvino pokongresinę veiklą.

Sekantis – darbo kongresas

Paskelbus, jog 1981 m. bus rengiamas naujas ateitininkų kongresas, norisi, kad jis būtų darbo kongresas. Turėjome gerą manifestacinį kongresą, kuris ta prasme atliko savo uždavinį. Tačiau dabar norisi

turėti tokį kongresą, kuris būtų rengiamas tiesioginiai ateitininkų veiklai pagyvinti, t. y. tokį, kuris tiksliai ir taikliai kreiptų dėmesį į mūsų visuomenės bei ateitininkų suvarbius veiklos barus. Tuos veiklos barus reikia kongrese apžvelgti, aptarti ir jiems nurodyti gaires.

Nors šiuo kongresu minėsime *Ateities* žurnalo 70 metų sukaktį, nederėtų pasigėsti praeities prisiminimuose. Priešingai, šio žurnalo – gyvo ateitininkų veiklos liudytojo – sukaktis turi būti akstinu ne tik tęsti veiklą, bet ją pagyvinti, pagerinti ir giliau įprasinti. Dėl to derėtų į visą dabartinę veiklą pažvelgti pirmoje *Ateityje* paskelbtų „Trijų pamatinių klausimų“ šviesoje.

Pirmasis pasiūlymas sekantio kongreso programai yra šis: penktadienio, rugsėjo 4 d., popietę ir visą šeštadienį, rugsėjo 5 d., skirti darbo posėdžiams pagal veiklos sritis, darbo barus, darbuotojų grupes bei sąjungas: pavyzdžiui, jaunimo glėbų (jų svarstymuose galėtų dalyvauti ir jaunimo atstovai), visuomeninių, kultūros darbuotojų, spaudos darbuotojų (*Ateities*, *Aidai*, ateitininkų spaudos skyrių redaktorių, vienetų korespondentų), krikščioniško atsinaujinimo, dvasios vadovų, pagalbos tėvynėje esantiems ir pan. Kiekvienoje veiklos srityje galėtų būti vyresniųjų ir jaunimo atstovų, bet būtų galima turėti darbo posėdį specialiai jaunimo ir vyresniųjų ryšiams. Moksleiviai, studentai ir sendraugiai galėtų turėti savo atskirus posėdžius savo veiklai aptarti.

Darbo posėdžiams vadovautų iš anksto pakviesti tos srities aktyvūs darbuotojai. Jie būtų iš anksto pasirušę apklausinėjimais, anketomis, parinkę svarstomus klausimus (kurie turėtų būti iš anksto paskelbti spaudoje ar aplinkraščiuose). Posėdžiuose dalyvautų kiti tos srities darbuotojai bei šiaip besidominantieji.

Kongreso sekmadienis, rugsėjo 6 d., gali būti skiriamas bendro pobūdžio susibūrimams, kurių metu kongreso dalyviai būtų supažindinami su atskiroms sritims sudarytomis veiklos gairėmis. Tą dieną galėtų būti ir kokia sukaityti prisimenanti, bet daugiau dėmesį kreipianti į dabartį, paskaita ar simpoziumas.

Šie pasiūlymai apie *Ateities* jubiliejinio kongreso pobūdį bei programą yra patys pirmieji. Tebūnie jie akstinai ir kitiems pasisakymams. Pasiūlymai turėtų ateiti iš visų: sendraugių, studentų ir moksleivių. Tik delsti negalima. Iki kongreso yra likę devyni mėnesiai.

Išvada

Mano įsitikinimu, turime rengti darbo kongresą, kurio tikslas būtų pagyvinti ir įprasinti ateitininkų veiklą bei ateitininkų visuomeninę veiklą.

Kęstutis Trimakas

PER STUDENTŲ POKALBIO PRIZMĘ

Lapkričio 28 d. įvyko pasaulėliūrinis studentų ateitininkų pokalbis pas Chicago

„Giedros“ korporacijos jaunosios narės atlieka šventę programą: R. Dapkutė, S. Kučėnaitė, D. Dumbrienė, A. Šoliūnaitė, Z. Šoliūnaitė, R. Narutytė, D. Barskėytė, L. Dudėnaitė, V. Reinytė, L. Linaitė. Šventę praveda D. Kučėnienė.

studentų draugovės dvasios vadą kun. dr. K. Trimaką. Pradžioje buvo pasidalyta mintimis apie studentų vyrų ir mergaičių nuomones apie vieni kitus. Viešnia iš Detroito Vida Nakaitė papasakojo, kad Vitos Musonytės anketos klausimai (jau atspausdinti *Ateityje* spalio nr.) Detroito studentų ateitininkų susirinkime sukėlė tokias gyvas diskusijas, kaip niekada anksčiau.

Kun. Trimakas pranešė, kad 1981 m. Darbo šventės savaitgalį, rugsėjo 4-6 d. Čikagoje bus ruošiamas *Ateities* jubiliejinis kongresas, ir kad jis jau stengiasi šį kongresą padaryti darbo, t. y. veiklą ir jos gaires svarstančiu kongresu. Jis prisiminė, kad ir Vida Nakaitė savo pasisakyme *Ateityje* teigė, kad jos viltys, jog IX Ateitininkų kongresas Clevelande pagerintų ateitininkų veiklą, neišsipildė. Buvo padisputuota, kokia būtų tinkama programa ateinančiam kongresui.

Toliau diskusijos nukrypo į mokslo šakų ir profesijų pasirinkimą, į poilsio reikalingumą studijų ir darbo įtampai sumažinti, į mirties prisiminimą ir kas po jos. (Daugelį yra teigiamai paveikę dabartinis pozityvus dėmesys mirties ir pomirtinio gyvenimo galimybei, kaip pvz. dr. Moodey knyga „Life after Life“). Ligoninėje mediciniškai praktikuojantis atliekantis Kisieliūnas papasakojo apie mediciniškai neišaiškinamus pagijimus ir jam pažįstamą prityrusio daktaro tikėjimą stebuklais. Kun. Trimakas atkreipė dėmesį į kitokios rūšies stebuklus – žmonių vidinį pasikeitimą – pvz. į Dievui artimų asmenų kitimes pasiaukojimą, jų dvasią ir darbus, kas, pvz., atspindi ir Nijolės Sadūnaitės laiškuose iš Sibiro (atspausdinti spalio nr. *Ateityje*).

Taip pat pasvarstėta galimybė jaunimui čia paruošti radijo programas transliavimui per Vatikano radiją jaunimui okupuotoje Lietuvoje.

Domui Lapkui paskaitius Kahlil Gibran „Pranašo“ ištrauką apie draugystę, pasidalinta mintimis apie draugų sugebėjimą dalintis, pasidovanoti, bet ir kartu išlaikyti savo individualumą ir bręsti.

Buvo smagu, naudinga ir prasminga laisvai pasikalbėti, padiskutuoti aktualiais kasdienybės gilesniais gyvenimo klausimais.

Pokalbyje dalyvavo

Mieli ateitininkai ir ateitininkės, jaunieji ir jaunučiai, moksleiviai ir studentai!

„Naują giesmę giedokite Viešpačiui: jis nuostabių darbų padarė!“ (Ps. 97).

Greitu laiku, gruodžio 12-14 dienomis, Jaunimo centre bus programa vaikams, jaunimui ir suaugusiems, pavadinta „Šv. Raštas ir mes“. Joje dalyvaus daug naujų jėgų, pvz. M. Utz, M. Kraus, D. ir R. Dumbriai, M. ir D. De Sa Pereira, P. Domanskienė, kun. A. Grauslys, R. Pliplytė, D. Kamantaitė, D. Polikaitis, L. Lauciūtė, T. Valaitis, D. Tjūnėlytė, G. Remeikytė, L. Mikėnaitė, D. Juodvalkytė, L. Vaičekauskaitė, L. Underienė, R. Žygaitis, Y. Budelskytė, R. Norei-

kienė, G. Sodonis, A. Korzonas, seselė Angela, seselė Alberta, seselė Salvatore. Bet tai ne viskas, nes mūsų visų mėgstama ses. O. Mikailaitė atvažiuoja iš Putnamo pakalbėti trejomis temomis: penktadienį, 7:30 val. vak. – „Pranašai – veiklusis Dievo žodis žmonių tarpe“, šeštadienį (1:30-3:00) „Jėzaus gimimas pagal Matą ir Luką: Teologinė reikšmė“ (su skaidrėmis) ir sekmadienį (1:15-2:30 val. p.p.) „Santykiai šeimoje: Senasis Testamentas ir Naujasis Testamentas“. Be to, kunigai L. Zaremba, V. Bagdanavičius, A. Saulaitis, T. Kasputis ir A. Markus dalyvaus su pašnekesiais ar paskaitomis suaugusiems ir jaunimui.

Šeštadienį, gruodžio 13 d., 7 val. vak. bus ypatingi įdomi programa – „Kronikų vakaras“ – kavinėje. Čia bus progos visai šeimai išgyventi vaidinimus tikrų įvykių, aprašytų *LKB Kronikose*. Visa programa yra sudaryta taip, kad ir mažas vaikas (3-5) ar didesnis (6-10) neturi pasilikti namuose prie televizijos, bet gali su bendramižiais ruošti Kalėdoms, kalbėti apie draugiskumą, žaisti žaidimus ar mokytis Kalėdinų giesmių.

Programa jaunimui taip pat įdomi: penktadienį (7:30 val. vak.) „Kaip apsilankymas Lietuvoje mane religiška ir tautiška atnaujino“, šeštadienį (1:45-3:00 val. p.p.) – „Kokia yra mūsų tautinė ir religinė ateitis“. Galų gale, bet svarbiausia, bus progos visiems ne tik pasikalbėti ir pasidalinti savo naujai išmoktomis žiniomis apie Dievo ir artimo meilę bei įžvalgomis apie Šv. Raštą, bet ir kartu pasimelsti ir pagiedoti per šv. Mišias. (Visą suaugusių, jaunimo ir vaikų programą galima gauti Jaunimo centre ir Chicago lietuviškose krautuvėse).

Tad gruodžio 12-14 dienomis kartu su pranašu Izajiu (35,10) kartokime: „Drasos! Nebijokite! Štai Jūs Dievas ateina teisti ir atsilyginti. Dievas pats ateina Jūsų išgelbėti“.

Su Dievu ir iki pasimatymo, Vida Tjūnėlytė

WASHINGTONO ATEITININKAI

Lapkričio 16 d. surengta dr. Elenos Liatukienės, Howardo universiteto, Washington, D.C., odontologijos profesorės paskaita, kurioje ji papasakojo apie dantų priežiūros reikšmę visai žmogaus sveikatai, apie floriduoto vandens bei vad. „minkštų gerimų“ atsargiems dėl naujų medžiagų, naudojamų dantų taisymo reikalingams ir kt. Po paskaitos pasipylė nesibaigianti eilė klausimų, ypač apie vaikų dantų priežiūrą, į kuriuos dr. Liatukienė mielai atsakinėjo.

Susirinkimas įvyko Reginos Viliamienės namuose, kuri susirinkusius puikiai pavaišino. Pažymėtina, kad dr. Liatukienė yra pasižymėjusi odontologijos srityje. Šiuo metu ji turi akademines atostogas studijai parengti iš savo srities. Jos straipsnius yra

spausdinusi profesinė spauda, kaip pvz., *Journal of Dental Research*, *Journal of Prosthetic Dentistry* ir kt.

(V.)

ATEITININKŲ KŪCIOS

Chicago ir apylinkių ateitininkai, dideli ir maži, rinksis bendrai Kūčių vakarienei gruodžio 19 d. (penktadienį) 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Bus atnašaujamos šv. Mišios, po to vakarienė ir meninė programa. Moksleivių ateitininkų kuopos nariai, jų globėjai, o taip pat studentai ir sendraugiai kviečiami dalyvauti. Rengia Chicago ateitininkų sendraugių skyrius, o su talka ir programa prisideda moksleiviai bei studentai.

Prof. kun. Stasys Yla spėja apsilankyti, dalyvauti ir svarių minčių paberti kiekvienoje ateitininkų stovykloje.

PRANEŠIMAS

Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių atkūpos susirinkimas įvyks šį penktadienį, gruodžio 5 d., 7:30 val. vak. pas Vida Momkutę (3222 W. 66th Pl.).

Programoje numatyta kun. Antano Saulaičio paskaita apie *LKB Kroniką*, diskusijos, pranešimai apie tolimesnius planus. Visi nariai kviečiami dalyvauti susirinkime. Jei kas negalėtų atvykti, prašome pranešti Dariui Polikaitiui (434-2243) arba Vidai Momkutei (925-6193).

PRANEŠIMAS

Studentų ateitininkų centro valdyba šiais metais parduos kalėdines korteles. Korteles yra studentų ateitininkų menininkų darbas ir bus parduojamos vietinių studentų draugovėms. Kaina: 10 kortelių \$2.50. Prašome visus paremti studentų ateitininkų sąjungą. Korteles užsakomos paštu, kur nėra studentų draugovių, 10 kortelių kainuos 3 dol. Jūs užsakomos pas Danutę Balčiūnaitę: 18712 Arrowhead Ave., Cleveland, OH 44119, tel. (216) 486-0283.

DISKUTAVOME SEIMYNISKUMĄ

Lapkričio 12 d. įvyko antrasis L.A. Vytauto Mačernio kuopos moksleivių ateitininkų susirinkimas p. Navickų namuose. Kažkodėl šiame susirinkime, kaip ir pirmame, nepasirodė nei vieno berniuko.

Dalia Trotmanaitė pradėjo susirinkimą su malda ir

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas pretenzijas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadienis 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti, savarankiškai, nesunaudojant straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį, neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

pristatė valdybą, kuri yra pasiskirsčiusi pareigoms: Dalia Trotmanaitė, pirm.; Lina Kontrimaitė, vicepirm.; Audra Kontrimaitė, išd.; Milada Tomkutė, sekretorė-korespondentė ir Petras Žmuidzinas, laikraščio redaktorius.

Mūsų globėja, Marytė Sandanavičiūtė-Newsom, vadovavo susirinkimui. Nida Brinkytė buvo paprašyta išvardinti ateitininkų principus, nes vienas iš jų — šeima.

Advokatų Draugija VALDEMARAS BYLAITS
DR. VINCAS BRIZGYS
Teisinių daktaras
2456 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nėrvų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadienis pagal susitarimą

niškumas — buvo šio susirinkimo tema. Globėjos klausimais, mes atsakėm i klausimus: 1. Ar kiekvienas žmogus yra laimingas? kai situacija? 2. Ar yra problemų, kai vedusi pora pradeda gyventi kartu? 3. Ar skyrybos yra priimtoms bažnyčioje? 4. Ar svarbu komunikacija šeimoje? 5. Ar vaikai praeis su tėvais? Diskutavome, kas sudaro gerą šeimą ir kas priveda šeimą prie skyrybų.

(Nukelta i 4 psl.)

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Av
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIA 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvos gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪNIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 6 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. Kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-12 val. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255; Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Eglin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs. tel. 111 N. WABASH AVE
Chicago, Ill. 60602
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBŪTIS
INKSTŲ, PUSLĖSŲ
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 1-4 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123; namų 618-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadienis pagal susitarimą

ZMOGAUS TEISIŲ

KLAUSIMAS KITATAUČIŲ
SPAUDOJE

Zmogaus teisių kelimas tarp tautiniame forumo Sovietų Sąjungai yra labai skaudus, nes jis paliečia ir griaua smurto imperijos pamatus. Madrido konferencijoje, kuri oficialiai prasidėjo lapkričio mėnesį, žmogaus teisių minidžiojimas turi būti plačiai nagrinėjamas. Todėl dar prieš konferenciją Sovietų Sąjunga pasistengė žiauriomis priemonėmis pas save ir jos pavergtose tautose sužlugdyti disidentų judėjimą, juos apšmeižiant ir suniekinant vietinėje spaudoje.

Ta proga okupuotoje Lietuvoje leidžiamas "Gimtasis kraštas" spalio 16 d. perspausdino iš valdžios oficiozo "Tiesos" straipsnį: "Spekuliavo pyragaičiais, dabar įsitikinimais", kuriame lietuvių grupės disidentai taip pristatomi: "Kas tie teisių gynėjai, kuriuos liaupsina A. Terleckas ir J. Sasnauskas? Tai kriminaliniai nusikaltėliai, plėšikai Balys Gajauskas, Viktoras Petkus ir kiti valstybės turto grobikai... Jie platina ir perduoda pačių sukurtą rašalą ir šmeižiančią informaciją užsienio žurnalistams, viešintiems Vilniuje..." Negana to, toliau rašo "Gimtasis kraštas": "Antanas Terleckas, pamiršęs savo universitetinį išsilavinimą, įsitaisė, kaip jam atrodė, "šiltesnėje" vietoje — konditerijos ceche, kuris priklauso Vilniaus mokyklų valkyklai, ir užmiršęs savo sąžinę, grobė valstybinį turtą, spekuliuojo pyragaičiais, nurodinėjo vietos sviesto vartoti margariną ir t.t. ir t.t. Ir tokių "bausių nusikaltimų", anot

"Tiesos" išvedžiojimų, jau užteko paskelbti A. Terlecką, J. Sasnauską ir kitus disidentus "plėšikais" ir uždaryti juos kalėjimui! Tai daroma politinėje santvarkoje, kur kyšiai, vagystės ir valdiškos turto grobstymas yra virš gyvenimo būtinybės ir nuo seno įsaknišką kiekvieno ruso būdė. Iš tiesų rusiškos ydos juokėsi ir jų klasikas Gogolis savo satyros veikale "Mirusios Sielos". Tai kodėl ji dabar suvertinama vien disidentams, kovojantiems dėl pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių? Rusų metodai apkalinti asmenį, nepritarantį sovietinei valdymo sistemai, Vakaruose gerai žinomi. Jie pirmiausia nuplėšiamą šlovę, sufabrikuojami kaltinimai, vagystės. Tas ypatingai buvo ryškus Simo Kudirkos šuolio ir laisvės atsitikime. Toliau, skaitant "Tiesos" išvedžiojimus, ryškėja tikrieji Antano Terlecko ir Juliusas Sasnauskas "nusikaltimai": Terleckas pasikviečia vilnietį Sasnauską, kuris įsigijęs rašomą mašinėlę, A. Terlecko inspiruojamas, spausdino ir platino vienas ir su kitais šmeižikus paskvilus, kuriais bandė susilpninti tarybinę santvarką! Po savo rašalavomis pasirašydami dešimtimis kitų žmonių pavardžių, kad tada Vakarų radijo stotys ir nacionalistiniai laikraštukai galėtų su palengvėjimu atsidusti — vietoj gero kai nusibodusio A. Terlecko — jie galės pasakyti: "keturias dešimt penki parašai!"

Žinoma, mažiau išprususiam pavergtosios Lietuvos gyventojui ir "Gimtojo krašto" skaitytojui tokie sukti "Tiesos" išvedžiojimai ir apkaltinimai minimų asmenų, nesant laisvos spaudos, sunkiau suprantami. Tačiau, laisvus Vakarų pasiekęs 45-kių Lietuvos disidentų pasirašytas memorandumas aiškiai kalba apie Molotovo — Ribbentropo pasirašytą 1939 m. pakta Maskvoje, kuris Stalinui davė laisvas rankas okupuoti Baltijos valstybes ir kurio turinio nei "Tiesa", nei "Gimtasis kraštas" neišdriso paskelbti savo skaitytojams. Savo

memorandume jungtinėms Tautoms ir užsienio spaudai Terleckas, Sasnauskas ir grupė lietuvių disidentų atskleidė pasauliui Lietuvos laisvei padarytą politinę skriaudą, kad Lietuva ne laisvu noru įsijungė į Sovietų Sąjungą. Čia ir glūdi jų didžiausias nusikaltimas Kremlui ir jo pastatytiems satrapams Lietuvoje, o ne dėl spekuliacinio pyragaičių, kaip savo puslapiuose mulkina savo skaitytojus "Gimtasis kraštas".

Atsiliepdamas į sovietinės "Tiesos" puolimus disidentų, didžiausias Bostono dienraštis "The Boston Globe" savo lapkričio 10 d. numeryje pirmame puslapyje atspausdino "Washington Post" korespondento, Kevin Klose, straipsnį antrašte: "The Soviets and Human Rights", kuriame rašo: "Valstybės saugumo policija po ilgos kovos galutinai užgniaužė disidentų judėjimą Sovietų Sąjungoje, palikdama jų ateitį labiau neaiškia, negu ji buvo po Stalino mirties 1953 m." Toliau ilgame straipsnyje dienraštis, aprašęs rusų ir jų pavergtų tautų disidentinį judėjimą, teismus ir paskirtas bausmes bei išstrėmimus, apie lietuvių — taip rašo: "Lietuviai Antanas Terleckas ir Julius Sasnauskas buvo nuteisti trejiems metams bei 18-kai mėnesių katorgos ir penkeriems metams tremties už žmogaus teisių gynimą. Daugelį metų Terleckas buvo svarbi dalis nacionalistinio judėjimo Vilniuje. Kartu su 44 kitais pabaltiečiais, įskaitant Sasnauską, pernai pasirašė pasmerkimą 1939 metų pakto, kuris Maskvai atidavė Pabaltijo kontrolę. Tas pasmerkimas paneigė sovietų pretenzijas į teisėtumą". Sunkėjančios ekonominės sąlygos Sovietų Sąjungoje, komunistinio ideologinio irimas, neįsibrendamas įsivėlimas į Afganistaną, Lenkijos darbininkų nepriklausomų profesinių judėjimų ir ateinančių naujoji R. Reagano administracija privertė susenėjusį Maskvos politbiurą naikinti ne tik disidentinį judėjimą, bet ir persekioti tuos, kurie galvoja kitaip, negu partijos linijos nustatyta, baigia savo išvedžiojimus žurnalistas Kevin Klose.

Populiarus intelektualų tarpe Bostono "The Christian Science Monitor" per kelis savo lapkričio mėnesio numerius plačiai rašė apie disidentų persekiojimą sovietų užgrobtose kraštuose. Lapkričio 21 d. CSM Washingtono korespondentas Daniel Southerland plačiai aprašė ir Vakarų pabėgusio Vlado Šakalio istoriją, jo tardymą NKVD majoro Vytauto Piliailio Vilniuje už pasirašymą 44-rių memorandumo. Ilgas Southerland straipsnis su V. Šakalio nuotrauka ir Pabaltijo žemėlapiu, pavadintas "He talked back to the KGB" (Jis atsisakė KGB) baigia: "Lietuvoje visi laukia patirti kaip baigsis Lenkijoje".

Kitame to mėnesio "The Christian Science Monitor" štabo korespondentas Geoffrey Godsell, savo tituliname straipsnyje: "Kremlin weighed down with global woes is in no mood to open a Pandora's box on human rights", išanalizavęs Sovietų Sąjungos tautinę padėtį ir disidentų kovą dėl žmogaus teisių bei religinės laisvės, taip sako: "Rusijos caro palikimo paskutinė paveldėtoja Kremluje žino, kad jie atstovauja paskutinei Viktorijos laikmečio imperijai Europoje. Jos egzistencija jie pasiryžę išlaikyti nesiekiantys su jokia kaina, net ir bijodami atidaryti istorinę žmogaus teisių "Pandoros skrynją".

J. V. SUDUVAS

ATOMINĖ ENERGIJA LOTYNŲ AMERIKOJE

Pastangos susilyginti su atomo valstybėmis

P. GAUČYS

Po daugelio metų abejonių ir svyravimų — Lotynų Amerika pradėjo vykdyti atominės energijos raidą. Reikia pažymėti, kad Lotynų Amerika atominę energiją tenaudoja tik taikiniams reikalsams ir niekad nemėgino pasigaminti atominės bombos, — ne kaip išsivystčiusios ir kai kurios besivystančios tautos. Atominę raidą paskatino smarkiai gausėja gyventojai ir ryšium su tuo sparčiai besivystanti pramonė bei noras energijos srityje būti nepriklausomais.

Pirmoji atominės energijos jėgainė L. Amerikoje pradėta statyti 1969 m. Argentinoje ir baigta 1974 m. Ji dabar aptarnauja didžiulį Buenos Aires miestą. Argentinos 26 milijonų gyventojų metinis prieauglis padidėja 1,6%. 90% jos energijos gaunama iš naftos ir dujų ir tik 1,5% iš vandens užtvankų. Naftos importas sudaro didelę našta kraštui. Vandeningos upės, galinčios pagaminti daug pigios energijos, teka labai toli nuo didesnių gyventojų telkinių ir pramonės centrų; be to labai brangiai kainuoja jų įrengimas. Tačiau, jeigu iki 2000 m. ir bus išnaudotos visos hidroenergijos galimybės, visvien jos trūkumą reikės papildyti atominė energija. Šių metų gale ar kiek vėliau bus baigtos statyti dar dvi atominės energijos jėgainės pagaminančios 92 megavatus energijos. Apie 1985 m. bus pastatytos dar trys, kurios kartu pagamins 2,700 megavatų energijos. Apie 1990 m., baigus dar kelių jėgainių statybą, atominės energijos tiekimas pakils iki 7000 megavatų arba 20% visos krašto sunaudojamos energijos. Visais rūpinasi atominiais reikalais rūpinasi specialia komisija, kuri prižiūri urano kasimą ir paruošimą energijai gaminti, nustato vietas kur jėgainės ir reaktoriai statyti, planuoja atominės energijos pritaikymą įvairiems kitokiems reikalsams ir tvarko urano atmatų skandinimą vandenynė.

Brazilijoje, kur yra daugiau kaip 100 milijonų gyventojų ir 2,9% metinio prieauglio, elektros suvartojimas nelygiai paskirstytas. 80% visos energijos sunaudoja centro ir pietinės sritys, kurioms energija tiekiamą daugiausia vandens užtvankomis. Tačiau Brazilija energijai gaminti labai dau su-

naudoja importuotos naftos, nes tik 2,5% yra naminės gamybos. Tai sudaro didžiulę išlaidas ir neigiamai veikia prekybą. Brazilija neturi ir akmens anglių, bet ji turtinga torium, kuris reikalingas atominė reaktorių veiklai. Brazilijos pramonės augimas ir energijos bei elektros suvartojimo kiekis rodo, kad apie 2000 m. jai reikės 150.000 megavatų energijos. Dabartiniai metu ji stato ant Paranop upės milžinišką užtvanką, kuri duos didžiulį kiekį pigios energijos.

Brazilijos atominės energijos projektų vykdymas pradėtas penktam dešimtmetyje, kai tam reikaliui buvo paruoštas techninis personalas. Apie 1965 m. buvo pastatytas pirmas atominis reaktorius ir pastatyta pirmoji atominė jėgainė. Tiek Argentinoje, tiek Brazilijoje tuos atominis reaktoriai bei jėgaines stato vokiečių firmos. 1975 m. Brazilija pasirašė sutartį su Vakarų Vokietija, kuri yra reikšmingiausia tos rūšies sutartis tarp pramoninės ir besivystančios valstybės. Abi valstybės bendrai vykdys atominį jėgainių bei reaktorių statybą. Brazilai tieks vokiečiams uraną, vokiečių firmos įrengs urano perdirbimo ir jo pritaikymo energijai gaminti įmonę. Taip pat vokiečiai pastatys ir centrinę atominės energijos gaminių įmonę.

Be Argentinos ir Brazilijos, šešiolika kitų Lotynų Amerikos šalių stengiasi pradėti naudoti atominę energiją. Meksikoje su 56 milijonais gyventojų, kurių prieauglis di-

dėja 3,2% kasmet, plačiu mastu naudojama hidroelektrinė energija. Taip pat ji turtinga nafta ir dujomis. Tačiau ji rūpinasi panaudoti ir papildomus energijos šaltinius. 1972 m. su amerikiečių pagalba pradėtas statyti atominės energijos centras ir ruošiamasi pastatyti keletą kitų atominės energijos jėgainių.

Kolumbijoje ir Venecueloje jau veikia keli atominės energijos tyrimų reaktoriai, o keletas dar — tebestatomi. Čilėje vienas toks reaktorius jau veikia, o keli kiti statomi. Apskaičiuojama, kad apie 1990 m. visoje L. Amerikoje, išskyrus Argentina, Braziliją ir Meksiką, bus gaminama 10.000 megavatų atominės energijos, o apie 2000 m. — 40.000 mg. Venecueloje baigiamas ruošti atominio centro pastatymo projektas ir 14 atominės energijos jėgainių. Daugelis L. Amerikos valstybių turi turtingus urano išteklius. Prancūzų, vokiečių ir kitų šalių specialistai vykdo tyrimus ir sudarinėja planus jų panaudojimui.

Visa ši veikla kelia baimę pramoninėms šalims, turinčioms atominis ginklus, kad brazilai ir argentiniečiai irgi gali susigundyti gaminti ir atominis ginklus. Prieš tokią galimybę kėlė balsą sovietai ir JAV prez. Carteris susipyko su kancleriu Schmidt, reikalaujamas, kad Vokietija nutrauktų sutartį su Brazilija. Argentina su Brazilija griežtai paneigė tokius įtarimus. Toji JAV baimė nėra pagrįsta, nes bent artimiausioje ateityje L. Amerikos valstybės atominiai ginklai tikrai nebus reikalingi.

Bolivijos policijos vyrai

Rimties valandėlei

Dėl mūsų visų
Nekaltai pradėtoji

Marija priklauso Naujamajam ir Senajam Testamentui. Su ja baigiasi Senasis Testamentas ir prasideda Naujasis. Su ja atėjo laikų pilnybė užgimti žmonijos Išganytojui. Visas Senasis Testamentas yra išgelbėtojo laukimo periodas. Dviejų tūkstančių metų išrinktosios Dievo tautos periodas yra istorija, kaip buvo paruošta moteris, iš kurios turėjo gimti žadėtasis Mesijas.

Visas regimasis ir neregimasis pasaulis laukė tos moters, kurioje turėjo įvykti įsikūnijimo paslaptis. Dievo Sūnus, priimdamas žmogaus prigimtį, nepaprastai išaukštino visą žmonių giminę. Dar labiau išaukštino jį moterį, apie kurią Šventasis Raštas Pradžios knygoje kalba. Žmonijai giminės sukūrimo pradžioje, Dievas turėjo mintį, vykdamas žmonijos išgelbėjimą, sukurti moterį, kuri bus daug kilnesnė už pirmąją moterį, iš kurios tarpininkavimu atėjo nuodėmė į pasaulį. Žalčiui gundytoji Dievas sako: "Aš padarysiu neprietelystę tarp tavęs ir tarp moteriškės, tarp tavo palikuonių ir jos palikuonių; ji sutrins tau galvą, o tu tykosi jos kulnius" (Prd. 3,15).

Šiuos žodžius Pijus IX pavartojo buloje Ineffabilis, kai 1854 m. skelbė Nekalto Prasidėjimo dogmą. Jis iškilmingai pareiškė, kad Mergelė Marija dėl numatytų Jėzaus Kristaus nuopelnų pačioje jos buities prasidėjimo pradžioje buvo apsaugota nuo gimtosios nuodėmės, ir kad šis tikėjimo mokslas yra paremtas paties Dievo apreiškimu.

Netikintiesiems šis katalikų mokslas atrodo kaip nepagrįstas senovinis mitas, tikintiesiems dažnu atveju nesuprastas ir sunkiai priimamas tiesa. O tai yra viena iš daugelio Dievo Motinos svariųjų privilegijų, kurios yra įtrauktos į jos litanią ir yra visais laikais gerbijamos. Paskelbus Nekalto Prasidėjimo dogmą, po ketverių metų, kaip žinome, Liurde, Prancūzijoje, atsitiko nelauktas įvykis. Apsireiškė Bernadetai Švč. Mergelė Marija ir pasakė, kad jos vardas yra Nekaltas Prasidėjimas. Taigi pats dangus patvirtino Pijaus IX, paskelbtą dogmą. Atrodo, kad pats dangus reikalauja ir pamaldumo į Nekaltai Pradėtąją mergelę ir Dievo Motiną.

Jei kur krikščioniškajame pasaulyje to pamaldumo nebuvo, tai po Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo ir po apsirėškimo Liurde jis atsirado. Jungtinėse Amerikos Valstybėse vyskupai paskelbė savajam kraštui Nekaltai Pradėtąją Mergelę Mariją ypatingą globėją. Lietuvoje paplito pamaldumas į Dievo Motiną. Vėliau Pijus XI Lietuvą pavadino Marijos žeme. Nepriklausomybės laikais pamaldžiai mūsų tėvai Marijos šventes užlaikydavo. Advento sekmadieniais ir Nekalto Prasidėjimo dieną iš toli ir arti tikintieji anksti rytą eidavo į rotas.

Šiandien, kai visa mūsų tauta kienčia žiauriausią vergiją ir persekiojimą, galime klausti, ką gi visai tautai toks tikintųjų pamaldumas atnešė. Žinoma, pirštu neparodys, kad tą ir tą mums jis davė. Bet ar nematome dabar, kad tikėjimas, dorovės aukštumas, pamaldumo į Dievo Motiną praktika formavo visą tautą? Tautos išdavikai ir savųjų brolių ir seserų žudikai yra šią dieną tie, kurie susidėjo su bedieviais komunistais, o tautos persekiojimo metu atspariausi yra tie, kurie laikosi krikščioniško idealo. Jei palūs krikščionybė po persekiojimų smūgiai, tai ir tautybė neatsilaikys. Tautos neišgelbės komunistiniai raštai, bedieviški šmeižai ir visi kiti tautos istorijos klajojimai. Tie lietuviški raštai ir sukontroliuota literatūra eina greta su pavergtę tikslais, — griauinant religinius įsitikinimus, sunaikinti visą tautą.

Nors eiliniams krikščioniui nėra aiškus Nekalto Prasidėjimo visi teologiškai subtilumai, vis dėlto jam suprantama, kad Dievo Motina turi būti visa šventa ir nekaltą. Ji turėjo rasti pas Dievą ypatingą malonę, nes ji buvo parinkta pagimdyti sūnų, kuris bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnumi (Lk. 1,30-32). Nekaltai Pradėtoji Mergelė yra ne vien tik sau šventa ir nekaltą Dievo akivaizdoje. Ji yra šventa ir dėl mūsų, dėl kurių iš jos gimė Išganytojas Jėzus Kristus. Ji veikia danguje ir žemėje, kad Kristaus atpirtieji neprazūtų. Jos šventumas ir jos malonės pilnumas paliečia kiekvieną, kuris ją gerbia ir myli.

V. Rmš.

DAR KARTĄ VIENOJE

JUOZAS TOLIŠIS

8

Aš rytoj išvažiuoju. Ar tu vyksi kartu su manim? Kur, Arūnai?

Į vakarus karo liginės traukiniai. Kariuomenės įsakymas, negaliu atsisakyti. Keturiu kurs medikai paskirti lydyti fronto sužeistuosius.

Kada jūs grįšite? Nežinau, niekuo nežinau. Gal niekada. Įsakymas. Vaziuok kartu su manim, Anna. Mudu susituoksime Miunchene, ten aš komandiruotas keturioms savaitėms.

Vėl buvo tylą, jau dribo dideliais kšniais, Arūnas patempė merginą po laibų kolonų arką ir klausiamu žvilgsniu įsmigo į jos veidą.

Kodėl viskas taip netikėtai atsitinka? Staiga, aišku! Ar užmiršai, mergaitė, jog vyksta karas.

Juodu vaikščiojo visą valandą, sniegu apkrito veidai, Anna ir juokėsi, ir verkė, ir nuogastavo. Jai turbūt susipyknė visos gijos: Arūnas ir tėvas, Viena ir tolumų kryžkelės, dabartis ir nežinomi rytojai.

Aš niekad nesu buvus anapus šio miesto. Arūnai,

Neprapulsime, Anna. Juk ir aš palikau tėviškę, dabar apleidžiu antrą kartą. Vaziuojam, dviese visur būsime namuose.

Bet kur mudu gyvensim? Anna, visas pasaulis mūsų. Kambarelį išsinuomotu rasime. Laikiniai, už mėnesio gal grįšime atgal.

Vis tebesnigo ir visai sutemo. Kai atsisveikino po riestainio iškaba, viskas buvo sutarta: susitikti ryt septyniomis Šiaurės stotyje, iš kur Arūnas išvyksta. Jis tada jau tikrai žinos tikrą paskyrimo vietą, o Anna atvyks sekantią dieną.

Rytojus buvo sunkus kaip švinas. Arūnas turėjo atlikti dešimtis formuluų dekanate, gauti įskaitų

pratęsimus, — galva svaigo vakarykštėmis gėrynėmis, ir viskas slinko tartum kokiame rūke. Karo liginėje ji įjungė ir sužeistųjų karių transportą — siūlas su pasauliu nutrūko. Sutriko ir trejus metus kauptoji patirtis, nes uniformuotas sanitaras nurodinėjo priešingai visoms išmoktoms medicinos taisyklėms.

Atsivėpė tik pavakare, kai, į ilgiausią sąstatą suklebė sužeistuosius, jie sulindo į sanitarinį vagoną. Žilstelėjęs daktaras pasiūlė erzininės kavos, — tik dabar Arūnas pajuto, kad buvo ir sušalęs ir ištroškęs.

Šešios. Sąstatas išvyksta už valandos. Jis paskubomis išsiurbė puodelį kartaus gėrimo ir vėl išspruko peroną. O tada prasidėjo vieniava. Nelauktai užkavė orinio pavojaus sirenos, peronu vėl pasipylė sanitarai, lakstė išilgai vagonų ir trankė sunkiomis durimis.

Kas toliau, — jis užkalbino vieną. Nieko. Visi marš į vidų! Turime laukti antpuolio pabaigos.

Jis norėjo pasilikti lauke, Anna galėjo pasirodyti kiekvieną minutę, — bet niekas jo neklausė.

Marš į vidų, kariškas įsakymas!

Bangomis sklendė sąjungininkų lėktuvai: juodoje padangėje jie nesimatė, bet grąsus buvęs drebino orą, kurtinanciai spaudė priešlėktuvinė. Tolumoje sproginėjo bombos, keliose vietose jau liepsnojo, — Arūnas sanitarinėje pertvoroje vos nustigo: Anna tikriausiai negalės atvykti.

Visu peronu ilgiu vos įžiūrimos spinkšėjo mėlynos lemputės, daugiau nieko: keleivių platformos kaip iššluotos.

Ar galėčiau nueiti iki keleivių salės? Laukiu vieno asmens su svarbia žinia.

Jaunuoli, ar pamišai? Niekas šiuo laiku nevaikšto, Ordning muss sein!

Kazin kas atsitiko su Anna? Arūnas spoksojo į tamsą — o gal, gal ji pasirodys? Langus traukė migla, jis pūtė šilumą ir vis valė ledu besivelkantį stiklą. Pleno paukščių dundėjimas tilo, atkūtė sanitarai emė linksmiau čiauskėti. Vienas jų įspraudė Arūnui

puodelį kavos ir paplojo per petį.

Paprasai, medike! Aš jau treji metai sužeistųjų traukiniuose.

Eik tu po velniui!

Tolimajame perono gale sujudėjo juodas gumulas, Arūnas stryktelėjo prie durų ir nušoko žemėn. Cementu kaukėjo žingsniai — greitai, vyriški — ir kai siluetas priartėjo, jis pažino savo kolegą.

Weidl?

Man skambino Anna, ji negalės atvykti.

Aš taip ir spėjau. Jos vakarykštieji pažadai buvo baisiai trapiūs.

Nieko tu nespėjai: prieš valandą bombų sužeistas jos tėvas.

Arūnui pasirodė, kad širdis iššoks iš krūtinės ląstos.

O Anna? Ar jai nieko neatsitiko?

Ne, sanitarai suteikė tėvui pagalbą. Kai bus atšauktas aliarmas, išves į liginę.

Oro pavojus, tiesa. Arūnas žiėbė degtuką ir pažūrėjo į savo rankinį: aštuonios. Pavojus galėjo būti atšauktas už valandos, o gal ir vėliau.

Aš bėgu pas Anną. Ar prisidėsi, Weidl?

Ar tu pamišai? Dega ten visas kvartalas.

Bet aš privalau pamatyti Anną. Mudu susitarėme.

Per vėlu, Arūnai. Be to, tu priklausai kariškam traukiniui. Ar žinai, kas atsitiks, jei pasišalinsi?

Weidl tuokart ji vos perkalbėjo. Dieve, kokia baisi yra apsisprendimo valanda! Anoji buvo jo trumpojo džiaugsmo užsklanda.

Weidl vėl dingto tamsoje, sanitarinis traukinys pajudėjo už valandos. Negrįžtamai. Grįžo tik Arūno laiškai, į kuriuos Anna neatsakė.

Niekad.

Paskui Vieną peršoko frontas, o Arūnas išvažinėjo sanitariniais ligi karo pabaigos. Tris nuožmių kūno ir širdies kancijos mėnesius. Jo laiškai grįžo ir po paliaubų.

(Bus daugiau)

GETTING AROUND WITH PAT

From the practical... to the exotic - - -In Merchandise and Service - - - All Over Chicagoland!!

Guess What! Rimas Dagys, genial owner of ITALIAN VILLA PIZZERIA is LITHUANIAN! Maybe that's why the pizza and other Italian specialties are so outstanding. You Must Try! 6242 S. Pulaski Rd., 585-7020. We Deliver

For reliable prescriptions rely on NORLEN PHARMACY INC. Owner, Len Scalzitti, personally supervises his whole store. Keeps quality high and prices reasonable. 3949 W. 63rd. 735-1280

No job is too small for WAGNER & SON PLUMBING & SEWERAGE. For any problem - toilet, sinks, any type drain, etc. call them day or night. Licensed, bonded. Free estimates. 2131 W. 79th. 471-2772

DICK LUDWIG PONTIAC will not be undersold - no way! Astounding low prices on every model '80 and '81 Pontiac. Incredible used car buys, too. You can afford a car this year! Go see! 5118 W. Cermak, Cicero. 656-1690.

PATRICK F. LEONARD D.D.S. can be called a No. 1 dentist". The whole family benefits from his expert care and treatment. Eve. hours for your convenience. Call for appointment. 2911 S. Harlem, Berwyn. 749-1643

Pick it up or eat it there - it's good, good! DEL CAMPO'S Italian and American food, including superior pizza. From the businessmen's lunch to a party they can't be beaten!

3125 W. Cermak. 522-2000

GIORDANO'S love their Lithuanian customers - and their Lithuanian customers love them. Of Course! Their stuffed pizza is a sensation, and so many unusual choices. You Can't Believe! Just Try It! 747 N. Rush. 951-0747

There's something for everyone at ROSELLI RESTAURANT. And it's all so tasty! Pizza, steak, ribs, chicken, shrimps, even liquor. Satisfy your whole family. Delivery every day. 6166 W. Higgins. 775-4447

Big, big party treat: long submarine sandwich from BILLY'S SUBMARINES - up to 12 feet! Filled with the best meats, cheese, other goodies. Always wows 'em! 7 days, 10 am-3am. 2227 Laramie, Cicero. 863-1333

Where's Sicilian style pan pizza? ANGELO'S PIZZA! Absolutely great! Other marvelous Italian food and sandwiches, too. Carry out or delivery. 9666 Franklin, Franklin Park. 455-4062, 5038 Valley Lane, Streamwood. 830-4111

Try an ancient craft - weaving and knitting for the latest fashions! The WEAVING WORKSHOP has everything you need including the widest choice of yarns - and classes. Also for knitters. 3352 N. Halsted. 929-5776

For INTERIOR PAINTING of the quality decorators demand at a cost that's easily affordable call GENE TIMBO. Besides excellent work - it's done conveniently fast.

Phone 549-0649

Need chairs and tables for that meeting? Rent them from ALBRA RENTALS. They meet every need - trucks, trailers, water pumps, sewer and garden equipment, chain, saws - more! 10627 S. Pulaski. 233-5555

ROBERT V. JOHNSON D.M.D., M.S. is a pedodontist. His dental practice is for children, adolescents, and the handicapped. Always concerned, Dr. Johnson has a 24 hour phone service and long distance pager so he may be reached anywhere at any time. Nitrous oxide is available in his office. He is affiliated with several hospitals.

2050 Pfingsten Rd., Glenview. 729-6300

UNCLE LES'S HOLIDAY OLDSMOBILE has been servicing the Cicero-Berwyn community for 25 years. Depend on them for reliability, satisfaction. They'll be here 25 more years - at least.

1655 S. Cicero, Cicero. 652-1035

For furnace and boiler cleaning and repairs - DUNLAP AABAL HEATING. All make replacement parts, too. Gas, oil or coal. 25 years of fine work. Sensible prices! 24 hr. service. 423-2270 or 224-7212

Most fantastic gift idea: "Your very own" HYDROGEN BOMB! No kidding? Of course kidding - it's 11" replica. What a gag gift! \$15.95. Order from NUCLEAR CRAZIES. Allow 3 wks. for del. 1347 E. 87th St. Chicago, IL 60619

Give a memorable party with no work! Serve regular or stuffed pizza from ONESTI PIZZA. Both are exceptional. Their sandwiches are superb too. Pick up or delivery. 2755 W. 71st St. 471-0220

Simply stunning! Women's and children's clothes at the SAMPLE SHOP. Everything at discount prices. Have name brands for winter and the holidays at savings! 176 W. Adams, Rm. 2237. 368-0615

A great place for a get together - great food for a party! PEPE'S pizza, chicken, ribs, shrimp and many, many sandwiches are favorites with everyone. Eat-in or carry-out only. 2800 W. Diversey. 486-5404

Your recreation room can be the most fantastic in the neighborhood! Your parties can be the most entertaining! And you can have more fun than ever! Do it all with ATLAS GAMES Holiday Specials. Pinball Games, 4-players, as low as \$295. Juke Boxes Ami-Rockola, as low as \$595. Just an idea of what you'll find there. You must see for yourself! Parking in rear. 2122 N. Western Ave. 276-5001

GOLDEN SWAN has everything to make your party perfect! Handsome facilities, superb Polish-American dishes, fine service. Make your holiday reservation now. 24 hr. phone. 5142 W. Belmont. 283-0662

MATEO'S for the greatest Mexican dining this side of the border. Fine American dishes, too. Wonderful Every-Wednesday Special: whole red snapper, vegetable, salad, only \$5.95! 5451 N. Lincoln Ave. 271-3350

Whether you're moving a shelf or redoing your home call HOMEWORKS. From one idea to a whole remodeling job - they have what you need. And the price is pleasantly low. Consult them today. 848-6862.

Delicious extra thick pizza's at FIGARO'S. Other Italian dishes, too - and chicken and shrimp! Also cocktails, wine, draft beer. Delivery, carry outs, inside dining! 17704 Oak Park Ave., Tinley Park. 532-7990

Your holiday party will be remembered when the decor's from THE BALLOONERY INC. Lighthearted for Christmas, joyous for New Year's. And always unique and lovely. So be different, intriguing. For info, call 432-9005

You'll find CARM'S BARBECUE in 3 spots. No wonder! Italian beef and sausage at its best! So run, don't walk, to the nearest Carm's. And enjoy! 804 S. Cicero, Chicago, AU 7-3930; No.2 7101 Roosevelt, Berwyn, 788-8400; No.3 1801 Wolf Rd., Hillside, 449-0125

The personalized counseling of JEAN DAVIS Ph. D. is designed to meet women's needs. Entering or re-entering business? Changing careers? She can help you find your own best direction. Call for appointment. 492-1002

Hungarian dishes are a culinary experience at the charming BON TON RESTAURANT AND PASTRY SHOP. Do try the pastry - each is a creation! Carry outs, and efficient catering. 1153 N. State. 943-0538

Beautiful your home for the holidays and save! M. BRIAN WALLPAPER has an exceptional collection of fine wallpaper at discount prices. Also window treatments you must see. Do go! 8812 Dempster, Des Plaines. 824-8811 Dempster Plaza Shopping Center (Across from Lutheran General Hospital).

Wherever you're headed consult MAGNIFICENT MILE TRAVEL, INC. Their experienced planning makes any trip easier and saves money. Ask about group rates. It'll be a "bon voyage"! 700 N. Michigan, Suite 206-208. 664-9000.

Small or large party - have it at PITZAFERRO'S. Exceptionally comfortable facilities for 50 to 65, or large groups of 75 to 350. And, as we know, their food is outstanding. 6755 W. Diversey. 237-9700

Saving heat means saving dollars - insulate! Get expert guidance at PORRECA HOME CENTER - choose from Owens Corning Fiberglass insulation. It's tax deductible. So save 2 ways! 7219 W. Ogden. 447-0710

You must meet Petras, genial owner of BROWN'S FRIED CHICKEN in BENSENVILLE. He's Lithuanian! Specializes in holiday parties - And the chicken is delectable! 511 W. Irving Park, Bensenville. 766-5994

No wonder you love CHINA NIGHT CAFE. Their Cantonese dishes and seafood are always excellent, service - pleasant. Great for parties! Carry outs. 7 days, 11 AM - 10 PM. 1140 W. Taylor, 421-7130

Amazing business opportunity! Own the thriving DO IT YOURSELF SHOP for just a few thousands! (Customers fix their autos under supervision). Owner is busy with other interests. 5652 N. Broadway. 784-2650

Make Sunday special! Go to DON'S FISHMARKET. All the champagne you wish with all the wonderful brunch buffet you can eat! 11:30 - 2:30, \$9.25. No reservations - free Bloody Mary if you must wait! 1123 N. State. 943-2800

Live near Mount Prospect? Even if you don't DR. GREGORY S. TEHLIE is a DENTIST worth knowing. He practices general dentistry with emphasis on PERIODONTICS (gum surgery). He also performs some Oral surgery in his office. Affiliated with Northwest Surgi-Care Limited - and an instructor of periodontics, University of Illinois College of Dentistry. Call for appointment. 259 E. Rand Rd., Mt. Prospect, Ill. 255-8811

Look lovelier without unwanted hair. MONICA HATORI, R.E. of 2001 ELECTROLYSIS specializes in Kree Solid State Method of hair removal. Medically approved. Call for appointment. 612 N. Michigan. 642-9777

Dress better than ever! Have an expert seamstress make clothes just for you - at RITA'S FABRICS. Alterations, too. And even many, many fine fabrics. All reasonably priced! 2417 W. 63rd St. 925-6674

Not only great pizza - but the most unusual Italian dishes anywhere are at BARONE'S! American, too. And a super salad bar. Charming and comfortable family atmosphere. Do go! 401 W. Armitage. 266-7337

Your home will be stunning with a custom wall design from COLOUR SCHEMES INC. Murals, graphics, many other unique ideas by expert artists. Have a free consultation in your home or our office. 53 S. Washington, Hinsdale 920-8009

At GREG'S STANDARD SERVICE STATION a whole family is at your beck and call! Greg Sr., Rose and sons, Greg Jr. and Mark. Reliable with any auto repair. They test - no guess. 3010 S. Cicero, Cicero. 863-5657 or 863-9536

Positive protection for your home or business: a guard dog from SKYWAY KENNELS. Buy or lease one - or have them train your dog. They have 30 years of experience. So be safe! 7920 S. South Chicago. 734-3637 (If no answer, 734-3634)

Terrific! The Italian and American dishes as well as the super pizza at SAM'S SKY WAY RESTAURANT & PIZZA. Take out or relax in the pleasant dining room. We also serve cocktails. So good for parties! 5908 W. Lawrence. 736-8116 or 736-8123

Call SCHMIDT IRON ENTERPRISES now - have a handsome home in time for the holidays. Their custom ornamental iron makes it lovely as a palace! Fences, railings, spiral stairs and many other unusual ideas. 358-6500

Love it! Champagne Brunch at PUT'N ON THE RITZ. All you can drink - with a magnificent buffet. Everything from roast beef to salmon. Sun., 10:30-3:30, \$7.95. Children under 7, \$3.95. Butterfield Rd., 1 mile E. of Yorktown, Lombard. 654-3656

Need legal counseling? ATTORNEY AT LAW, ROBERT H. BISAILLON is nearby. His expertise includes real estate, wills, probate and estate law. Plus divorce and other family problems. 6322 S. Pulaski. 284-2999

Chicago Magazine calls this Chicago's BEST PIZZA. Of course! It has the best ingredients and more cheese! You'll love the taste experience at GIORDANO'S. Bring Your Friends! 12658 So. Harlem, Palos Heights. 448-8140

GABBY'S is great! Great food! Great drinks! And the greatest live entertainment! No wonder they're enlarging. Go - you'll have a gala time. Call for list of performers. 6300 W. Ogden, Berwyn. 484-9806

Deck the house at JIM'S ACE HARDWARE! Trees, wreaths, ornaments, everything you need! Plus china, collectible porcelain figurines, other gift items. Xmas shop here! 4354 W. 63rd. 767-7049

Make your next party memorable and outstanding. Serve unusual Latvian and Polish dishes from HELEN'S DELICATESSEN. These and all their food are of the highest quality. 4450 1/2 S. Kedzie. 847-4512

Keep your home safe. Consult experts - call JD'S KEY & LOCK SHOP. They have the proper lock for you, can repair broken ones, too. 24 hour emergency service. 2500 W. 51st St. 436-8200

WHAT'S BETTER THAN GIORDANO'S STUFFED PIZZA??? NOTHING!! For a special treat have their fantastic Stuffed Spinach Pizza. And remember GIORDANO'S on Irving Park for holiday parties. Nothing can compare with the food nor the fabulous atmosphere. 5927 W. Irving Park. 736-5553

Painting problem? Make a note of: A. ALLIN & SON - ALLIN PAINTS. They have all decorating needs, solve all painting problems. Highest quality, finest service. 4839 N. Western. Lo 1-9800

Want your party to be a smash? Call KINGSTON MINES, Chicago's BLUES CENTER for a blues band or blues vocalist. They book the best in Chicago blues. It'll be a hit! Phone 271-8343

See TERRY JINKS for a PROFESSIONAL RESUME that is comprehensive and creative. He includes cover letter - and counseling on career, interview, appearance. This is a door opener! Call for personal interview. 975-7701

To replace hair and enhance it - see CHASSAN, the HAIR REPLACEMENT SPECIALISTS. Their skilled hair weaving and custom toupees work miracles. And they're your secret! 28 E. Jackson. 427-0375

Positively perfection - barbecued ribs at the GLASS DOME HICKORY PIT. And wide variety of other fine specialties! All in an enjoyable family atmosphere. Come as you are. Banquet facilities, too. 2801 S. Halsted. 842-7600

DANCE FOR NON-DANCERS offers lunchtime classes in "DANCER-CIZE". Improve your figure! Feel better! And enjoy your lunch hour more! Loop location. Tues. Th., noon-12:45. Call for info. 22 E. Van Buren. 664-6374

Went temporary employment? Or employees? WESTERN TEMPORARY SERVICES offers both! Excellent source in clerical, light industrial, medical fields. - Even for a Santa Claus! Norridge: 456-4480. Wheeling: 541-5320

The best Italian dishes cooked in the best way are at ROSEMARY'S KITCHEN & PIZZA. And their pizza is spectacular, too. Here's food to make a party festive! Mediterranean style dining room, for your dining pleasure. Fast delivery & pick-up. 5786 S. Archer. 585-8367

JEFFREY B. ARENSWALD, M.D. announces the opening of an additional office in Skokie for the practice of general and cosmetic dermatology. He will continue to practice at Water Tower Place. Teacher of skin surgery at Cook County Hospital, graduate of Rush Presbyterian St. Lukes Medical College, his internship was at Metropolitan Hospital, New York City. 64 Old Orchard, Suite 600, Skokie. 470-8560. Also, 845 N. Michigan, Suite 904 W. Chicago. 787-2602

Better than a trip to Italy! Enjoying food from SORRENTO'S ORIGINAL NO. 1! Italian & American dishes - plus pizza that's REALLY No. 1... Dine in, pick up, delivery. 7713 Belmont Avenue. Elmwood Park. 456-2446

Savor the finest international dishes at DELTA RESTAURANT. An amazing variety! And every one is exciting. Reasonable prices, too! Open for breakfast, lunch and dinner. 3205 N. Cicero. 545-4343

Aktorai yra vieninteliai pasaulyje garbingi veidmainiai. W. Hazlitt

TARPTAUTINĖ KNYGŲ PARODA FRANKFURTE

KAZYS BARONAS

Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Spalio mėn. 7 d. Frankfurte buvo atidaryta didžiausia pasaulyje knygų paroda - mugė. Joje dalyvavo 95 valstybės, atstovaujamos 5216 leidyklų su 285 tūkst. knygų tiražu. Tai 32-jį iš eilės tokio masto paroda, rengiama kiekvieną rudenį Frankfurte. Šiemetinis jos šūkis buvo „Juodoji Afrika“, skiriant tam kontinentui didžiausią dėmesį. Tai atžymėjo atidarymo kalboje Vokietijos užsienio reikalų ministerijos atstovė, prašydama Europą padėti Afrikai kultūrinėje plotmėje, steigiant mokyklas, knygų leidyklas bei kt. švietimo įstaigas.

Deja, jau kitą dieną „Juodoji Afrika“ prie pietinės Afrikos valstybės leidyklų surengė demonstraciją, reikalaujama palaikančią rasizmą valstybę, pašalinti iš šios pasaulinės knygų mugės. Priešingu atveju, visa juodoji rasė parodą boikotuos ar net iš jos pasitrauks. Viskas baigėsi vienos dienos boikotu.

Du kulminaciniai punktai toje parodoje šiemet reikėtų iškelti: 1. Vokietijos leidyklų taikos premijos įteikimą Nicaragvos atstovui Ernesto Cardenal ir 2. Nobelio literatūros premijos paskyrimą C. Milašui. Vokietijos televizija parodė C. Milašų jo rezidencijoje JAV bei jo pasikalbėjimą su komunistinės Lenkijos leidyklos ir išeivijos atstovais. Ir vieni, ir kiti džiaugėsi tokiu dideliu lenkų rašytojo laimėjimu. Lenkijos atstovas dar pabrėžė, kad po H. Sienkievičiaus ir V. Reymonto - tai trečias lenkas, Nobelio premijos laureatas.

Dauguma vokiečių spaudo C. Milašiaus gimtine nurodė Lietuvą - Litauen. Tuo tarpu, įtakingas Muencheno „Sueddeutsche Zeitung“ - Wilna - Vilnių. Taip pat radio kultūrinės žinios teko išgirsti, kad paskyrimas C. Milašiui Nobelio premijos, turėjo ir politinį aspektą. Girdi, vienojo eilėraščių deklamavę ar net dainavę Gdanskio streikinkai.

Tačiau grįžkime prie pačios parodos. Parodės šio dienraščio korespondento pažymėjimą, gavau „Press“ kortelę ir tuo pačiu - nemokama įėjimą (įėjimas - 2.50 DM). Mielai visur buvau informuojamas, labai dažnai baigiant pasikalbėjimą paprastu klausimu: kokios tautybės esu ir ką reiškia žodis „Draugas“. Teko išskirti vokiškai ir angliskai apie šio dienraščio leidėjus, nors pvz. „Year Book Medical Publishing Co.“ iš Chicago's gerai žinijo 63-čią g-vę ir keilius lietuvių daktarus.

Koks bendras parodos įspūdis? Sakau, bendras, kadangi vienos dienos apžiūrėjimui virš 5 tūkst. leidyklų ir jose išstatytų knygų tikrai neužtenka. Be abejo, kaip ir pridera šeiminkams, Vakarų Vokietijos leidyklos buvo stipriausiai atstovaujamos. Po jų sekė JAV, D. Britanija, Olandija, Prancūzija, Italija. Iš Azijos kraštų - Japonija.

(Atkelta iš 2 psl.)

Kalbėjome, kodėl yra svarbu tekėti už lietuvių. Ar norime, kad mūsų vaikai irgi išmokytų lietuvių kalbos ir išlaikytų lietuvių tradicijas? Visos atsakėme teigiamai. Globėja paskaitė mums tikrą atsitikimą apie Saulių ir Rūtą, kurie, gerai nepažinę vienas kito, susitukė ir turėjo daug problemų.

Tada rašėme „skelbimus“ mums patinkamiausio vyro suradimui. Susumavus, jis turėtų būti lietuvis katalikas, mėlynų akių blondinas, mėgstantis sportuoti, raumeningas, bet nestoras. Jis visada turėtų būti gero ūpo, mandagus, inteligentiškas, nerūkantis, negeriantis ir

nenaudojantis svaiginančių žolių. Jeigu jis dar būtų aukštas, gražus ir turtingas, tai mūsų svajonės išsipildytų.

Nors visos šios diskusijos gal buvo kiek vienpusiškos, nes neturėjome vyriškų pažiūrų, bet jos padėjo mums suprasti, kaip mes galėtumėme gerai sugyventi su kitais.

Susirinkimą baigėme ma-

da. Kuopos narėms besivašinant, valdyba turėjo posėdį, metų veiklai aptarti. Atvykęs studentas Gintaras Grušas mums padėjo patarimais ir padėsinimais, už ką mes jam dėkojame.

Milda Tomkutė

leidinys yra vertas platesnio dėmesio.

O ką galima pasakyti apie Sovietų S-gos knygų skyrių? Prisipažinsiu - tikėjau pamatyti žymiai didesnę lietuvių knygų skaičių (latvių ir estų žymiai daugiau), pastebėjau: Leningrado „Auroras“ leidyklos vokiečių kalboje „Moderne litauische Classamerlei“, tas pat prancūzų kalboje, V. Pietario „Lapės gyvenimas ir mirtis“ ir kt. vaikiškų knygų (labai gausu latvių Maironio „Jūratė ir Kastytis“, 1976 m. Vagos leidyklos „Lietuvos tapyba“. Užklačiau vokišką pavardę turinčią patarnautoją - ką turi bendro menas su vaikiškomis knygutėmis? Matyti rusai, netokėdami lietuvių kalbos, netvarkingai sudėliojo leidinius iš Lietuvos.

Kanada pasireiškė einanti separatizmo keliu: atskirą skyrių netoli Prancūzijos skyrė. Tiesą sakant, šioje Kanadoje, šalia Toronto, Vancouverio ir kt. miestų leidyklų matėsi ir prancūziško Montrelio leidyklos.

Lauke, prie šilgatyvių ar tarp paviljonų, buvo prisiglaudę įvairūs vaisbūnai, menininkai, siūlydami savo „ex libris“ piešinius, senas knygas. Čia radau dar vienos tautos atstovus - PLO organizacijos narius. Ant jų stalo išdėstytos angliskos ir vokiškos knygos lietuvių sionizmo žydų padarytas arabams skriaudas! Knygos spausdintos daugiausia Beirute, Londone ir Berlyne.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujiniai. Įmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street - Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta - Sav. MIKAS CESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistininkas

Atidara šokiadieniais nuo 5 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. - 476-2206